

זמן מב"ל

מיידעון עמותת בוגרי המכללה לביטחון לאומי

www.amutatmabal.org.il

גיליון מס' 2 • כסלו תשע"ב, דצמבר 2011

כנס הבוגרים השנתי השני 13.12.2011

הכנס השנתי השני ע"ש האלוף מאיר עמית ז"ל, מוקדש השנה לנושא גדר הביטחון סביב ישראל. האירועים החמים במצרים, הסערות הפוקדות את הרחוב הערבי סביבנו וההתפתחויות בקרב הפלשתינים לצד המשך לחצי הגירת העבודה מן

הגבולות, כל אלו מציבים את נושא גדר הביטחון במרכז סדר היום הלאומי בישראל. הגדר איננה רק מכשול פיזי. אופן הצבתה ומתווה בנייתה הינם שיקולים כבדי השפעה על דמותה של מדינת ישראל, זהותה וערכיה. בהזמנת ראש העיר ירושלים, יהווה הכנס נקודת פתיחה למאמץ חשיבה מטעם העמותה בנושא החשוב.

הכנס יפתח בסיוור סביב גדר הביטחון בירושלים. ראש העיר יציג את הפרובלמטיקה הייחודית של "הגדר הירושלמית". כמו כן, יתקיים פנל בהנחייתו של עמיר רפפורט, עורך כתב העת ישראל דיפנס, לניתוח המשמעויות הרחבות של הגדר סביב ישראל. אתם מוזמנים להצטרף למאמץ המחשב בנושא שיהוה ע"י פרופ' ארנון סופר ואייל בן ראובן.

נצל את הכנס גם לציין ולהתברך בבוגרי המב"ל אשר מונו השנה לתפקידי ביטחון לאומי מרכזיים - הרמטכ"ל (בוגר מחזור י"ט), ראש השב"כ (בוגר מחזור כ"ג), ראש המטה לביטחון לאומי (בוגר מחזור י"ז ולשעבר מפקד מב"ל) ושתי הנשים הבכירות: ר' אכ"א (בוגרת מחזור ל"ד) ור' אגף האסיר בשב"ס (בוגרת מחזור ל"ו).

תהליך הרישום לכנס נמצא בעיצומו - הזמנות נשלחו אליכם בדואר האלקטרוני וגם לבתיכם. מידע לגבי סדרי הרישום מופיע בהזמנות ובאתר הבוגרים: www.amutatmabal.org.il. אנא הדררו והשלימו הרשמתכם.

דבר יו"ר העמותה

בוגרים יקרים,

בימים אלו, אנו נערכים לקראת הכנס השני של עמותת "בוגרי מב"ל", שיערך ב-13/12/11 בבנייני האומה בירושלים. אני רואה בכנס זה יציאה לדרך, מעורבות של חברים המעוניינים להיות חלק מצוותי חשיבה, שיעסקו בנושא "ישראל והגדרות סביב לה" ובעתיד בנושאי ביטחון לאומי נוספים.

המטרה להפיק בתוך מספר חודשים נייר עבודה למקבלי החלטות, ולכל גורם שנראה לנכון, על-מנת לתרום תרומה רצינית ועניינית על בסיס ניסיונם של אנשינו. אין לי ספק, שהכנס יהיה מעניין, ויתרום לכל אחד מאיתנו.

אני מצפה להשתתפותכם ואם יורשה לי דבר נוסף "ופחות נעים" - אנא הירשמו לעמותה, והעבירו דמי חבר. זה חשוב לנו, כדי שנוכל להמשיך ולקיים את פעילות העמותה, שבכוונתי שתלך ותגבר במעלה הדרך.

אני מבקש להודות לחברים הפועלים להצלחת הכנס ולפעילות העמותה ובראשם עפרה בן ישי המזכירה הבלתי-נלאית של העמותה, אורן סוקטלי, עורך אתר האינטרנט של העמותה ואפרים לפיד היוזם והעורך של מידעון זה.

להתראות בכנס.

אלוף מיל' איל בן ראובן (מפקד מב"ל בשנים 2004-2007),
יו"ר העמותה

ארועים צפויים

7.12.11 - יום עיון במכללה לביטחון לאומי בגלילות: "חלוציות לפני המחנה, חזון, מציאות ומאבק". האירוע מתקיים ביום רביעי, 7 בדצמבר 2011, י"א בכסלו תשע"ב, במכללה לביטחון לאומי - היכל צה"ל, בסימן פרידה ממפקד המכללות האלוף גרשון הכהן ובמעמד הרמטכ"ל רב אלוף בני גנץ. התכנסות בשעה 13:00 והסיום הצפוי - 19:30.

14-15.12.11 - כנס ראשון מסוגו בישראל ביוזמת מכון כנרת ע"ש דן שומרון: השקת אגודת חוקרי צבא-חברה בישראל יערך במכללה האקדמית כנרת.

האם ישראל כיום היא חברה מיליטריסטית? האם צה"ל עובר תהליך של הקצנה דתית? נשים בצבא ונושאים רבים המעסיקים את הציבור הישראלי, יידונו בכנס מקצועי וראשון מסוגו בישראל, עם חוקרים מובילים בתחום מהארץ, קציני צה"ל מגופי מחקר צבאיים ואורחים מכובדים מחו"ל.

אגודת חוקרי צבא-חברה בישראל, הינה ארגון חדש, בו חברים חוקרים ישראלים מדיסציפלינות שונות וכן מספר מוסדות אקדמיים ומחקריים. יוזם האגודה והעומד בראשה הוא ד"ר ראובן גל, בעבר הפסיכולוג הראשי של צה"ל.

חג אורים שמח!

מהנעשה בעמותה

במת בוגרים

השנה תקיים העמותה שלושה מפגשים בנושאים על סדר יומה של מדינת ישראל. המפגשים יתקיימו במרץ, יוני, ובספטמבר 2012. תוצרים מעניינים שייצאו מתוכם יתועדו כפרסום ויוצגו בכנס העמותה בדצמבר הבא. המפגש הראשון יתקיים ב-15/3/2012 ויוקדש לנושא תהליך ההדטה בצה"ל. אנא עקבו אחר הפרסומים והודעות בנושא באתר העמותה.

בחירות לוועד המנהל וליז"ר העמותה

לאחר שמלאו שלוש שנים להקמתה, נערכת העמותה בימים אלו לתהליך בחירות מסודר של בעלי התפקידים המרכזיים בניהולה: יז"ר העמותה, הוועד המנהל וועדת הביקורת. נא קראו במידעון זה את דבר מזכיר ועדת הבחירות, התעדכנו, התנדבו ובואו להשפיע ולתרום.

סדרי רישום לעמותה

כדי ליטול חלק בפעילות העמותה, לקבל את פרסומיה, להשתתף באירועיה הסגורים ולבחור ולהיבחר למוסדותיה, ובהתאם להוראות רשם העמותות, אתם מתבקשים להירשם כחברי העמותה. הנחיות מפורטות לגבי הרישום מופיעות באתר הבוגרים, במסגרתו ניתן לבצע גם רישום מקוון. דמי החברות (בסך 20 ₪ לחודש, סה"כ 240 ₪ לשנה) נועדו להבטיח את יכולתה של העמותה לקיים את פעילויותיה - החזקת ומתן השירות לאתר האינטרנט, פרסומים וכנסים. אנא שלמו דמי החבר מהווים תנאי מחייב לחברות בעמותה.

ניתן לשלם באחת מן הדרכים הבאות:

שק ע"ס 240 ₪ לפקודת עמותת בוגרי המכללה לביטחון לאומי - ת.ד. 565 הוד השרון 45105.

העברה בנקאית ע"ס 240 ₪ לחשבון העמותה, בנק אוצר לחייל, סניף גלילות, מס' סניף 314, מס' חשבון 23917 (במקרה זה אנא שלחו הודעה על העברת הסכום באמצעות אתר הבוגרים או למיל העמותה:

amutatmabal@gmail.com

קבלות תשלונה לכתובתכם הפרטית עם קבלת התשלום.

שלכם,

עפרה בן ישי, רכזת העמותה (בוגרת מחזור כ"ח)

אתר העמותה

לראשונה באתר עמותת בוגרי מב"ל ראיון בלעדי עם שר: לכבוד תחילת השנה ריאיינו את השר להגנת העורף, מתן וילנאי. השר שהוא גם בוגר מב"ל בעצמו, נענה ברצון לפנייתנו וביקר על פעילותה של העמותה. מתן וילנאי נזכר בחוויותיו מתקופת לימודיו במב"ל, ובראשית הראיון סיפר על לקחיו ומסקנותיו באשר לחשיבותה של מב"ל. בהמשך הראיון, ניתח השר את מצבנו בחזיתות השונות וסיפר על היערכות העורף, או כפי שהוא מעדיף לכנות זאת: החזית האזרחית. הראיון במלואו - באתר העמותה.

עוד תמצאו באתר מידע על הכנס השנתי הקרוב של העמותה, מפות שהוכנו לקראת הכנס ועדכונים שונים. כמו כן, נמצא באתר מידע על הליכי הבחירות למוסדות העמותה, וניתן יהיה למלא טפסים מקוונים (on line) של הגשת מועמדות והמלצות על מועמדים.

באמצעות לשוניות ייעודיות חדשות, ניתן מעתה לפנות למזכירות העמותה בנושאים שונים, להודיע על העברת דמי חבר, ולפנות אל מערכת האתר.

און סוקסלי (בוגר מחזור ט')

עורך ראשי ומנהל אתר הבוגרים

בקרו באתר עמותת בוגרי מב"ל:
www.amutatmabal.org.il

דבר העורך

שלום עמית,

גיליון שני של "זמן מב"ל", המידעון שלנו לעדכון החברים, נמצא בתיבות הדוא"ל שלכם.

תוכלו לקרוא כאן על

● הכנס השנתי של בוגרי מב"ל ● מהנעשה בעמותה ● על שני ספרים חדשים של חברינו ועוד.

חשוב לנו לקבל מכם מידע ראוי לפרסום. אל תהססו.

כתובתנו: amutatmabal@gmail.com

חג אורים שמח.

תא"ל מיל' אפרים לפיד (בוגר מחזור י')
העורך הראשי

מינויים של בוגרי מב"ל

בחודשים האחרונים נכנסו לתפקידים בכירים בארץ כמה מבוגרי מב"ל לדורותיהם:

● **סימה וקנין גיל** (בוגרת מחזור ל"ב) הצנזרית הראשית, לקבלת דרגת תא"ל.

● **עמוס ידלין** (אלוף מיל') מונה לראש המכון למחקרי ביטחון לאומי. היה מפקד מב"ל בשנים 2002-2004.

● **בהיג' מנצור** (בוגר מחזור ל"ג) מונה לשגריר בניגריה.

פגישת מחזור כ"ח

מחזור כ"ח מקיים מפגש לרגל עשור לסיום המב"ל.

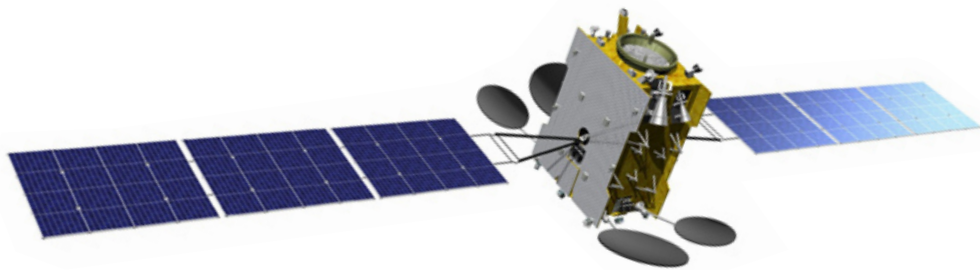
המפגש יתארח בביתו של אמב"ץ ב-22/12/11, נר שלישי של חנוכה.

אנא התעדכנו באתר הבוגרים והודיעו על בואכם.

עמותת בוגרי המכללה לביטחון לאומי | ת"ד 565 הוד השרון 45105 • דוא"ל: amutatmabal@gmail.com

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

דרך צלחה

לשותפה לדרכנו, חברת חלל תקשורת, לקראת שיגורו של עמוס 5!

הכנס השנתי של בוגרי המכללה לביטחון לאומי, נושא את שמו של האלוף מאיר עמית ז"ל, האיש שהקדיש חייו לשילוב בין ביטחונה של ישראל, חוסנה הכלכלי וקדמתה הטכנולוגית. הכנס על שמו של האלוף מאיר עמית מתקיים בזכות שותפותה של חברת חלל תקשורת, מפעילת לוויין עמוס, המאפשרת את קיומו ומיסודו.

חברת חלל תקשורת, שהאלוף עמית היה ממייסדיה ומחלוצי פיתוח תעשיית לוויין התקשורת בישראל, עוסקת בשיווק שירותי תקשורת מתקדמים באמצעות הלוויין עמוס לערוצי טלוויזיה בארץ ובעולם.

שיגורו של לוויין עמוס 5 צפוי להתבצע ב-11.12.2011, כיומיים לפני מועדו של הכנס השנתי.

עמוס-5 אמור לשהות בחגורה הגיאוסטציונרית מעל יבשת אפריקה ומיועד לשרת לקוחות מהיבשת, אשר בהיעדר תשתיות כבלים מפותחות, הופכת עבורם התקשורת הלוויינית לתחליף חשוב. מיקומו המיועד של הלוויין בחלל יהיה בקו האורך 17° מזרח.

אנו מחזיקים אצבעות ומאחלים לחלל תקשורת הצלחה רבה בשיגור.

בחירות למוסדות העמותה

מיום חידוש פעילותה של העמותה ואישור "תחייתה" על-ידי רשם העמותות, מכהנים במוסדות העמותה בעלי תפקידים שהתנדבו לפעילות וכהונתם אושרה באסיפה הכללית ב-26.5.2009.

על-פי תקנון העמותה שאושר אף הוא לאחרונה על-ידי רשם העמותות, ייערכו בחירות למוסדות העמותה פעם בשלוש שנים. לראשונה לאחר "החייאת" העמותה, תתקיימה בחירות למוסדותיה, ב-15 במרץ 2012, כפי שיפורט בהמשך, במסגרת האסיפה הכללית שתכנס בין היתר לשם קיום הבחירות.

לצורך הגעת הליך הבחירות, אישר ועד העמותה מינויה של ועדת בחירות בת חמישה חברים.

בימים הקרובים יופץ "קול קורא" לבוגרי וחברי העמותה, בה יזמנו הנמענים להציג מועמדות לתפקידים העומדים לבחירה.

התפקידים לבחירה: יו"ר ועד העמותה - 1, סגן יו"ר ועד העמותה - 1, חברי ועד - 11, חברי ועדת ביקורת - 3.

ידגש כי על-פי תקנון העמותה, רשאים לבחור ולהיבחר חברי העמותה. חברים הם מי שגרשמו לעמותה כנדרש בתקנון ושילמו דמי חבר. שני אלה הינם תנאים מצטברים הכרחיים כדי ליטול חלק בבחירות.

חבר רשאי להציג מועמדות או להמליץ על מועמדות חבר אחר בהסכמתו של המומלץ.

ועדת הבחירות תפיץ לעיון החברים את שמות המועמדים, ותאפשר להציע מועמדים נוספים עד חודש לפני הבחירות.

במסגרת ההזמנה לאסיפה הכללית בה תתקיימה הבחירות, תופץ רשימת המועמדים הסופית, לרבות טופסי הבחירה. ההצבעה תהיה חשאית בקלפי במסגרת ההתכנסות כאמור לעיל (על הליך הבחירות ראו סעיפים 17-27 בתקנון באתר העמותה).

בוגרי העמותה שטרם נרשמו לעמותה, נקראים להירשם ולשלם דמי חבר. חברים מתבקשים להגיש מועמדות לתפקידים המוצעים או להציע אחרים. פרטים יופצו בקול הקורא כאמור לעיל.

בהצלחה

יוסי כץ, עו"ד (מחזור כ"ו)

חבר ועדת הבחירות

עמותת בוגרי המכללה לביטחון לאומי | ת"ד 565 הוד השרון 45105 • דוא"ל: amutatmabal@gmail.com

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

אסטרטגיה ומדיניות במזרח התיכון בן-זמננו

מטלת הקורס: על חניך לבחור מדינה אחת מתוך המדינות הנסקרות בקורס א' ולכתוב מסמך בן 1,500 מילים בו הוא מציג כיועץ לביטחון לאומי של נשיא אותה מדינה את מכלול אתגרי הביטחון לאומי שלה, בהתאם לאירועים במהלך השנה.
מרצה ומנחה אקדמי: פרופ' שאול משעל.
מדריך מלווה: ד"ר רדא מנצור.

מבזק על הביטחון הלאומי בעולם

בביקור באבוג'ה, בירת ניגריה, שמענו מקומודור (תא"ל) ימיה עבדולקאדר, מפקד בית הספר למודיעין, על מרכיבי הביטחון הלאומי שלהם. בבית הספר הזה מתקיימים קורסים והשתלמויות על ביטחון לאומי לגורמי הצבא והמימשל.

ניגריה עומדת על ארבע רגליים של ביטחון לאומי: הביטחון הצבאי-הפיזי, מדיניות חוץ, החברה והכלכלה. היעדים המרכזיים העומדים בפניהם: הגנה על סמלי המשטר ועל מקורות הנפט והמחצבים האחרים, התמודדות עם טרור פנימי (בעדיפות פיראטים, חטיפות) ומאבק בפשיעה ובשחיתות. רק לאחרונה הם נחשפו לשלושה פיגועי התאבדות של גורמי טרור עולמי והפכו שחקנים במאבק העולמי בטרור.

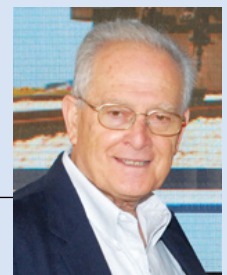
נזכור כי ניגריה היא המדינה השמינית בעולם במספר תושביה (כ-160 מיליון) ומשתרעת על 925,000 קמ"ר, פי 45 מישראל.

אפרים לפיד

ראיון עם אלוף יעקב (ג'קי) אבן

אלוף יעקב (ג'קי) אבן, שהיה מפקד מב"ל בין 1980-1983, סיים בימים אלה 17 שנים כמנכ"ל החברה הכלכלית לפיתוח חולון. בראיון עימו, סיפר אבן על תחושת השליחות שלו אותה בחייו הצבאיים והפרטים, על עיצוב וחינוך דורות של פקודים, על הישגיו כמנכ"ל משרד התחבורה וכן על מבצע צליחת התעלה במלחמת יום הכיפורים, בו שימש כסגנו של אריק שרון.

הראיון במלואו התפרסם בגיליון 98 של "רוח צוות", באתר "צוות" (www.tzevet.org.il).

נזכור את חברינו, בוגרי מב"ל שהלכו לעולמם לאחרונה:

אליה שאול ז"ל (בוגרת מחזור כ"ד, ספטמבר 2011).

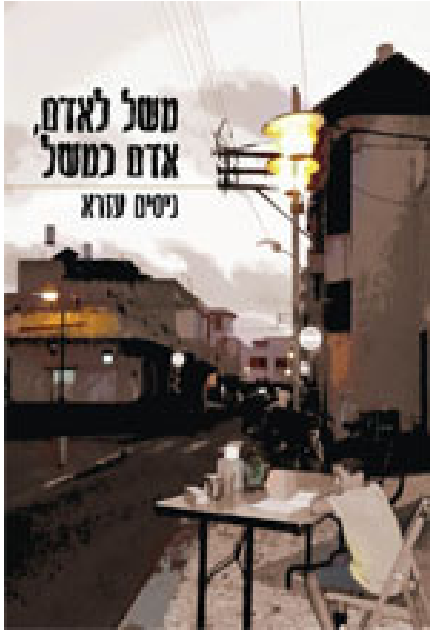
צבי רז ז"ל (בוגר מחזור ט"ז, ספטמבר 2011).

מיכאל אליצור (בוגר מחזור א', יולי 2011).

אל"מ אבי לוי (בוגר מחזור ל"ז).

לזכרם

משל לאדם, אדם כמשל

מאת ניסים עזרא (אל"מ)

סיפור אישי של ילד שהתבגר במשפחה וסביבה מאתגרת, רכש השכלה רחבה, ממעגלים חדשים מכל העולם. יחד עימם רכש ב"עשר אצבעות" מעמד צבאי, אקדמאי, סוציו-אקונומי ובנה משפחה יפה. בשיא האושר המתהווה, איבד את רעייתו האהובה, מרגלית ז"ל, שנלקחה ממש מזרועותיו, והיא בת שלושים וחמש. בספר תיאור של תהליך איסוף השברים, לשלם בריא ומחוזק, שיקום המשפחה ובניית "קן חדש" יחד עם הרעיה החדשה קטי, שהגיעה ב"שליחות" מאורוגואי עבורו. חלקו השלישי של הספר משמח. מתוארים בו סיפורי "ההמראה מחדש" אל ולתוך "קן מלא גוזלים חדשים", ליד ענף שנברא מחדש, והכול בעץ משפחתי נאה. בספר ארוגים תמונות ושירים, שחלקם נכתבו סיפורי רקע מאוחרים. שירים שצריך ל"חשוב איתם" ולא לשיר אותם. בספר "ארוזה" תפילה חרישית מעודנת לאל שבשמים תוך קידוש שם שמים ברבים. יחד עימה מקופלים מסרים ישירים ועקיפים, לאנשים המתמודדים עם אתגרים קשים, והכוונה למורי דרך פוטנציאליים, שלהם ניתנה ההזדמנות והזכות להושיט להם יד, בעברם מעל מים סוערים. בתקווה שכל אחד ייקח מספר זה משהו שיעשה אותו אדם טוב יותר.

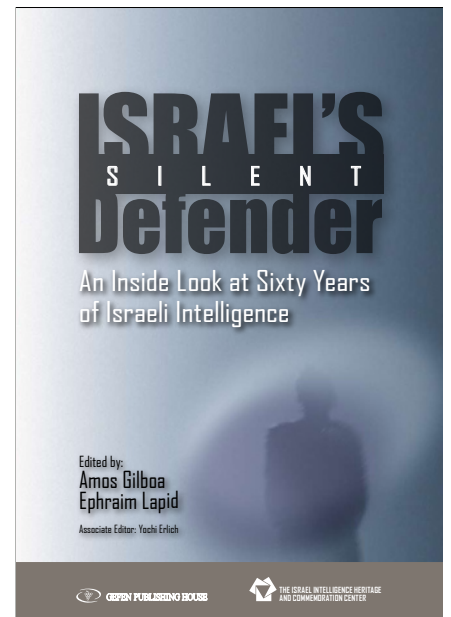
Israel's Silent Defender An Inside Look at Sixty Years of Israeli Intelligence

הוצאת גפן, ירושלים 2011, העורכים עמוס גלבוע ואפרים לפיד

ישראל מדינה קטנה בשטח ובמספר תושביה, אולם גדולה ורחבה באתגרים העומדים בפני קהילת המודיעין שלה. מיום היווסדה, במאי 1948, היוותה קהילת המודיעין הישראלית מרכיב מרכזי בתפיסת הביטחון הלאומי של מדינת ישראל ונדבך מרכזי בתהליך קבלת ההחלטות שלה. קהילת המודיעין התמודדה עם כל האתגרים הרבים של המדינה במשך למעלה מ-60 שנה, הן ברמה האסטרטגית והן ברמה הטקטית. בצד אלה התמודד המודיעין הישראלי עם סוגיות מדיניות חיוניות למדינת ישראל: יציבות המשטרים באזור, תהליכי הקצנה ושינוי, מגמות השלום והמלחמה של המדינות השכנות ותהליך ההסדרים המדיניים.

המודיעין הישראלי תורם משמעותית לכל שירותי המודיעין בעולם ובעיקר לארה"ב במאבק מול האיזמים האיראניים והטרור העולמי. אנשי מודיעין בעולם העומדים בקשר ישיר עם המודיעין הישראלי יודעים להעריך את כושרו המקצועי המיוחד, את הניסיון שצבר, את התעוזה שלו ואת כושר היצירתיות שלו. על כן יזם המרכז למורשת המודיעין הישראלי להעמיד לרשות המתעניינים בנושא בעולם הרחב ספר מיוחד במינו, אשר נכתב על ידי טובי אנשי המודיעין הישראלי. כמעט כל הכותבים בו שרתו (וכמה מהם משרתים עדיין) בתפקידי מפתח בכירים ביותר בקהילת המודיעין הישראלית, וכל אחד מהם כותב בנושא בו הוא עסק והתמחה במשך שנים. כך, למשל, ראש המוסד לשעבר, אפרים הלוי, כותב מאמר על המוסד. ההיסטוריה של המודיעין הישראלי, כיצד הוקמו שירותיו, הישגיו, כמו גם כמה מכישלונותיו, תחומי פעילותו, סוכנויות האיסוף שלו, זירות פעילותו ונושאי מודיעין מגוונים אחרים- מוצגים בספר בצורת מאמרים ע"י אנשי המעשה הללו.

זו הזדמנות נדירה ביותר בו המודיעין הישראלי מרשה לעצמו לחשוף באמצעות אנשיו-לשעבר גרסה כמעט-רשמית של הניסיון המודיעיני הישראלי לקהל הרחב בעולם. בספר זה ניתנת התמונה המודיעינית המוסמכת ביותר הזוכה לפרסום גלוי במגבלות המובנות. התלבטות רבה מצדנו, מה לכלול ובעיקר על מה לוותר מחוסר מקום או מסיבות מובנות אחרות. אנו מודעים לכך שכמה ממבצעי המופת של קהילת המודיעין לא מצאו מקום במאמרים השונים מכיוון שטרם הגיע הזמן לכך. אולם, אנו מקווים כי המאמרים הרואים אור בספר ישתפו את הקורא בחוויה של הכרת קהילת המודיעין הישראלית לעומק, ויעשירו אותו בהישיגיה של אחת מקהילות המודיעין המובילות בעולם.

בכל שאלה, הצעה או בירור אתם מוזמנים לפנות לרכזת העמותה, עפרה בן ישי, בדוא"ל: amutatmabal@gmail.com

עמותת בוגרי המכללה לביטחון לאומי | ת"ד 565 הוד השרון 45105 • דוא"ל: amutatmabal@gmail.com

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת